

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 4 Mailing at Special Rate of Postage provided for Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 New York 1, N. Y., Sausio-January 26, 1962 Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 53 METAI

Gaukime po 3 Naujus Narius - Padidinkim SLA 1000 Narių

JAV PREZID. KENNEDY SAKO —

— TAIKA NEPERKAMA GRANDINIŲ IR VERGIJOS KAINA

Dabar daugiau negu bet kada žmonės kituose kraštuose (ypač mūsų draugai ir giminės, su kuriais mes susirašinėjame) nori žinoti, už ką Amerika stovi. Jie nori, kad jiems būtų pasakyta, kaip mes dirbame dėl taikos su laisve ir tiesa ir kaip gerai mes tą darbą atliekame. Prezidentas Kennedy savo nušviečiančioje kalboje Washingtono Universitete Seattle mieste nagrinėjo sunkumus, kuriuos JAV turi priimti laisvės gynime. Kaip demokratinė tauta, ji negali vartoti priemonių, kurias naudoja mūsų šaltjo karo priešai. Prezidentas dalinai pasakė:

"Pasauliniai šio krašto santykiai pasidarė painūs ir komplikuoti. Kaip galingiausi laisvės žemėje gynėjai mes randame, kad negalime pabėgti nuo laisvės atsakomybės ir tačiau negalime veikti be suvaržymų, uždėtų tų pačių laisvių, kurias mes norime ginti. Mes negalime, kaip laisva tauta varžyti su savo priešais teroro taktikose, žudyme, neteisinguose pažeidimuose, užmaskuotose masėse ir krizėse.

"Mes negalime laisvos spaudos ir publikos sekami sakyti skirtingus dalykus skirtingiems žmonėms, svetur, namie, draugiškai ir nedraugiškai. Mes negalime apeiti lėto pasitarimų su mūsų aliantais proceso, kad susilyginti su greitais nutarimais, kurie diktuoja savo satelitiniais kraštais. Mes turime nepaprastai galingus ginklus, tačiau jie yra neefektyvūs kovoje su ginklais, naudojamais mūsų priešų: subversija, infiltracija, partizaninės kovos ir civilinė netvarka. Mes siunčiame ginklus kitiems lygiai kaip siunčiame jiems demokratiškos idealus, į kuriuos mes tikime, bet mes negalime jiems perduoti noro naudoti tuos ginklus tų idealų gynimui.

"Trumpai, mes turime dorotis su problemomis, kurioms nėra lengvų ir greitų sprendimų. Ir mes turime dorotis su faktu... kad mes sudarom tik 6% pasaulio žmonijos, kad mes negalime uždėti savo valios ant likusių 94% žmonijos, mes negalime atitaisyti kiekvieno blogio ar kiekvieno priešio ir todėl negali būti amerikietiško sprendimo kiekvienai šiai pasaulinei problemai.

"Ši našta ir frustracija yra priimtos daugumos amerikiečių su sverimu ir supratimu. Gal but jie ilgisi dienų, kai karas reikė padėti dinamitu po San Juan Kalnu, ar kai mes buvom apsaugoti dviejų vandenynų, ar kai atominė bomba tik mums valius priklausė, ar kai didelė industrializuota pasaulio dalis priklausė nuo mūsų šaltinių ir pagalbos. Dabar jie žino, kad tos dienos yra praėjusios ir su jomis praėjo sena politika ir seni nutarimai. Jie taip pat žino, kad mes turime daryti viską, kad yra geriausia dorojantis su mūsų naujomis problemomis ir galimybėmis, kokia bebūtų rizika ir kaina.

"Derėdamiesi laisvai mes nesiderėsime taika. Musų atsakymas į klasiškinį Patricko Henry klausimą vis dar yra: "Ne! Gyvenimas nėra toks brangus ir taika ne tokia brangi... kad būtų perkama grandinių ir vergystės kaina". Ir tai yra musų atsakymas, nors ir... karas neša totalinės visko anihilacijos grėsmę, visko, ką mes žinome, net ir pačią visuomenę. Išgelbėti žmonijos ateities laisvę mes turime stoti prieš kiekvieną būtina riziką. Mes visada sieksime taikos, bet niekad nepasiduosime.

"Trumpai, mes nesame nei 'karo kusintoja' nei 'nusileidėliai', nei 'kieti' nei 'minkšti'. Mes esame amerikiečiai, nusistatę ginti laisvę per garbingą taiką, jeigu taika yra įmanoma, ir per ginklus, jei ginklai yra vartojami prieš mus. Musų pirmenumų yra daug. Bet daugiau kaip kiti žmonės šioje žemėje, mes nešame našta ir priimame rizikas, kokių neturėjome ligi šiol nei jų didumu nei ilgumu, ir ne mums vieniems, bet visiems, kurie nori laisvės. Jokia kita laisvų žmonių karta jokiam kitame krašte neturėjo dorotis su tiek daug ir sunkių problemų."

Šie prezidento Kennedy žodžiai turėtų mums padėti išaiškinti musų laisvuose giminėms ir draugams užjuriuose, kodėl musų kova dėl laisvės pasaulyje yra apdėta tokia daugybe problemų ir frustracijų.

A. C.

DRAUGOVĖS POLICINIAM REŽIMUI PALAIKYTI

Kovai prieš visuomeninio turto grobstytojus, viešosios tvarkos pažeidėjus, "antivisdominį elementą", sovietinėje Lietuvoje mobilizuota ne tik milicija, bet ir taip vadinamos "laisvanoriškos liaudies draugovės" arba civilinė pagalbinė milicija. Šias draugoves organizuoja ir joms vadovauja partinės ir komjaunimo organizacijos. Sovietinio radijo ir spaudos pranešimais šiu metu Lietuvoje yra 3.000 tokių draugovių su 41.000 aktyvių narių.

"VALSTYBINĖ PREMIA" VIETOJ "STALININĖS"

Radijo pranešimais iš Maskvos anksčiau priimta "Stalininė premija" dabar bus vadinama "Valstybinė premija". Tačiau stalininės premijos laureatai turi teisę ir toliau turėti jiems įteiktą aukso medalį su Stalino lėveljėfu.

Sov. Sąj. Aukšč. Tarybos įsakais pakeisti 38 miestų, institutų, fabričių ir viandų kelių vardai, kuriems anksčiau buvo suiciktas Stalino vardas.

AMERIKOS LIETUVIAMS

Vasario 16 d. sukanka 44 metai kai po ilgos carinės Rusijos buvo atstatyta laisva ir nepriklausoma Lietuvos respublika. Ta diena kiekvienam lietuviui yra brangi ir visur iškilmingai minima.

Deja, politinė padėtis pasaulyje nepalankiai susiklostė jaunai Lietuvos valstybei ir ji neteko laisvės. Ji neša sunkią Sov. Rusijos okupaciją.

Kiekvieno lietuvių pareiga visomis teisėtomis priemonėmis kovoti už Lietuvos laisvės atstatymą, siekiant pašalinti okupantą.

Amerikoje to kovos priešakyje jau virš 20 metų stovi Amerikos Lietuvių Taryba.

Per ilgus kovos metus ALT kėlė ir tebekeičia pavergtos Lietuvos reikalą.

Metinis ALT suvažiavimas, įvykęs Chicagoje 1961 m. liepos 3-4 d.d. savo afsišaukime į visuomenę ir organizacijas pabrėžė reikalą kiekvienam lietuviui įjungti į tą kovą ir remti visomis išgalėmis Amerikos Lietuvių Tarybos darbą.

Kasdieną tarptautinei įtampai didėjant, ALT turi kuot stipriausiai pasirengti Lietuvos laisvės bylai kelti ir ją ginti.

ALT uždaviniai diena iš dienos didėja. Musų veiklos baras labai praplečė: 1. informacija pavergtos Lietuvos reikalais įvairioms institucijoms. 2. žinių koncentravimas iš pagrūto krašto. 3. Bendroji veikla ir darbo ko-

ordinavimas su estais ir latviais bei dalyvavimas Pabaltiečių komitete (Joint Baltic American Committee). 4. Remimas Vyr. Liet. Isl. Komiteto (VLIK) darbu. 5. Parama jaunimo organizacijoms ir jų spaudai. 6. Leidiniai ir spauda įvairiomis pavergtos Lietuvos temomis. 7. Nuolatinių santykių palaikymas su Amerikos administracija ir kongresu. 8. Tarpusavė ryšių palaikymas su savo skyriais bei kitomis organizacijomis ir daugybė kitų reikalų.

Tuos darbus ALT atlieka labai apręžtomis priemonėmis dėl piniginių išteklių kuklumo.

Minint šiais metais Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną, ALT kreipiasi į kiekvieną lietuvių patriotą, į visas organizacijas bei ALT narius ir ragina visus dalyvauti ALT skyrių ir bendradarbiaujančių organizacijose minėjimuose ir skirti aukas kovai už Lietuvos laisvę sustiprinti.

Kiekvieno lietuvių įnašas yra gyvybės gelbėjimas žudomai tautai ir pagalba kenčiantiems tėvams ir broliams.

Aukas prašome įteikti minėtų organizacijų minėjimuose arba, negalint juose dalyvauti, siųsti jas ALT centrui: Lith. Amer. Council, Inc., 1739 S. Halsted St., Chicago 3, Ill. Vieninai aukime savo tautinę pareigą dėl lietuvių Lietuvos gelbėjimo reikalui.

ALT centro valdyba

PUOLAMA LIETUVIŲ IŠEIVIJA

Griežtinama kova prieš pasipriešinimą okupantui

"Tiesa" 296 nr. išspausdino valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos ministrų tarybos pirm. A. Randakevičiaus straipsnį "pavadinant "Budrumas — brangi tarybinio žmogaus savybė". Kartodamas seną komunistinę propagandą pasaką apie tariamuosius Vakarų pasaulio norus "sugriauti Sov. Sąj. iš vidaus", šis čekistas visu įnirtingumu pasisako prieš lietuvių išeiviją, jos vedamą laisvinimo darbą, prieš Lietuvos partizanus, kovojusius su raudonojo okupantu.

"Neturėdamos jokios socialinės bazės ar domajai veiklai Tarybų šalyje, imperialistinės Žvalgybos save niekšingoms tikslams stengiasi panaudoti įvairias visuomenines atmas, karinius nusikaltėlius, jų tarpe lietuviškuosius nacionalistinius pašlemėkus, išdavčius savo tautą, pabėgusius į užsienį ir susilukusius lizdus po imperialistų sparnu"—Rado Randakevičius. Štai kaip Lietuvos žmonėms pristatoma lietuviškoji išeivija.

Lietuvų pokario metais buvo labai daug žiauriai nubaustų. Nubaustuosius kartais kaltindavo veikus partizanų eilėse. Dabar vienas kitas iš tokių nubaustųjų išlikę gyvi bando reikšti vilčių, jog vykstant "asmenybės kulto padarinių likvidavimui" gali būti sušvelninta jų bausmė. Štai ką apie tokius sako Randakevičius:

"Kai kurie anksčiau už antitarybinę veiklą teisti nacionalinio banditno pogrindžio dalyviai suišūžo, jog stengiasi vaidinti "kankinius" ir reikalauja pripažinti juos asmenybės kulto aukomis".

Saugumui įteiktą prašymus du lietuviui, Rutkauskas ir Keblys, prašydami pripažinti nekaltais ir pakeisti nuosprendį. Tačiau jų prašymai buvo atmetti kaip "banditų žulumas".

Iš Randakevičiaus straipsnio aiškėja, kad kova prieš bet koki pasipriešinimą okupantų kėsłams bus ir toliau vedama visu griežtumu. Ten sakoma, kad tokia kova turi būti ypatingai sustiprinta dabar, "kai lietuvių tauta patys į pėti su visomis broliškoms tarybinėmis tautomis praktiškai įgyvendina komunistinės sėtybos uždavinius, atskiri asmenys, visų pirma iš buržuazinių nacionalistų niekingų likusių tarpo, bando iš priešišku pozicijų aiškinti TSKP 22 suvažiavimo nutarimus ir ypač klausimą dėl asmenybės kulto ir jo padarinių likvidavimo".

Baigdamas savo straipsnį Randakevičius kviečia visus "dorus tarybinius žmones, lietuvius" padėti čekistams išaiškinti kiekvieną prieš sovietinę okupaciją nusiteikusį žmogų, kad tokiu išdavikišku elgesiu būtų "garbingai atlikta pareiga tėvynei".

PAMINĖTA M. PETRAUSKO "BIRUTĖ"

Gruodžio 19 d. Vilniaus valst. operos ir baletu teatre paminėtos Miko Petrausko operetės "Birutė" 55 metines. Pranešimą apie pirmąją lietuvišką operą padarė J. Gaudrimas, prisiminimus papasakojo dail. A. Žmuidzinavičius. Minėjime buvo pasveikinti pirmojo spektaklio dalyviai Kipras Petrauskas, A. Žmuidzinavičius, E. Gališauskaitė-Jurienė, Vyt. Landsbergis - Zemkalinis.

Klaipėdoj buvo surengtas Čekoslovakijos filmų festivalis.

Panevėžio rajono liaudies kultūros universit. klausytojams apie teatro istoriją kabėjo Panevėžio teatro atstovas rež. Gediminas Karka.

Rokiškio krašto tyr. muziejus pasipildė naujais eksponatais. Šalia 19 amž. kaimo amatininkų įrankių ir kitų eksponatų muziejus dar renka tokius "mokslineis" rinkinius, kaip komjaunimui pogrindininkų laiška iš kalėjimų ir pan.

Vilniaus valst. V. Kapuskos vardo universitete istorijos - filosofijos fakulteto taryboje gruodžio 25 d. viešai gynė disertaciją: Dumašytis Zelma - Mėta, tema "Dabartinės literatūrinės lietuvių kalbos veiksmažodžio vintisienio esamojo laiko reikšmė ir vartojimas" (filologijos mokslų kand. laipsniui įgyti) ir Dirvelė Eugenijus - Jonas, tema: "Klasių kova Lietuvoje 1926 m." (istorijos mokslų kand. laipsniui įgyti).

Gruodžio 16 Vilniaus televizijos studija parodė vokiečių dramaturgo B. Brechto dramatinius ežudus iš ciklo, "Trečiojo Reicho baimė ir skurdas". Kuriamus režisavo St. Borisienė, vaidino: A. Radevičius, D. Rutkutė, E. Ignatavičius, E. Zebertavičiūtė-Bružienė, B. Braškauskas ir k.

ALBANIJA MINĖJO STALINĄ

Albanijoje iškilmingai buvo pažymėtos 82-šios Stalino gimimo metinės (gimė 1879 m. gruodžio 21 d.). Visoje Albanijoje įvyko mitingai, susirinkimai, šventiniai vakarai. Stalino paminklai šalyje buvo papuošti gelėmis ir vainikais.

Sydnejaus Lietuvių teatras "Atžala" gruodžio 9 ir 16 d.d. pastatė S. Kymantaitės-Ciurlionienės "Aušros sunus".

Gruodžio 16 d. Prancūzijos. Paabaltijo draugiškumo varden priėmimą surengė Lietuvos Pasiautavybės Paryžiuje patarėjas prof. J. Baltrušaitis su poniu. Į priėmimą buvo atsilankę Pabaltijo kraštų atstovai ir daugelis įvairių politinių sluoksnių žymių asmenų.

KENNEDY NEW YORKE

Praėjusią savaitę JAV prezidentas lankėsi New Yorke, kur jis matėsi su Jungtinių Tautų naujuoju sekretorium U Thant.

KAIP ATYSIRADO KVOTA — KIEKVIENAM VEIKĖJUI PRIRAŠYT 3 NAUJUS NARIUS, KAD GAUTI 1,000 NAUJŲ NARIŲ

Neseniai buvo paskelbti trumpi duomenys apie dabartinio SLA vajuos darbus. Iš to pažiūsti savaiame paprasta išvada, kad daugumas mūsų veikėjų bei organizatorių puikiai suprato SLA 75 metų Jubiliejinio vajuos reikšmę ir uoliai dirba, kad šis vajuos būtų sėkmingas. Kaip matėm iš paskelbtų prirašytų naujų narių atskirų organizatorių skaičių, didžioji dauguma nepasitenkino Jubiliejinė kvota gauti 3 naujus narius, bet jau dabar prirašė žymiai daugiau. Ir kada buvo skelbiamas sumanymas kiekvienam organizatoriui, veikėjui bei aktyviam nariui gauti tik 3 narius, tai buvo turėti galvoje ne tie, kurie prirašo po keliolika ar kelias dešimtis narių, bet kurie iki šio laiko menkai mūsų vajuos darbe dalyvaudavo, nes pasitenkino gavę kokį vieną naują narį. Kaip tik tokie veikėjai ir buvo raginami gauti nemažiau 3 naujų narių, o tai žymiai pakeltų bendrus viso vajuos rezultatus.

Neturi atsilikti nė vienas organizatorius nuo jubiliejinės kvotos 3 narių gavimo

Butinas ir neatidėtinamas reikalas dabar nevluojuant išpildyti 3 narių Jubiliejinę kvotą. Tai turi atlikti kiekvienas veikėjas, organizatorius ir gali prisidėti kiekvienas SLA narys, kurs gero linki savai organizacijai. Gauti tris narius tikrai nesunku. Žinoma, jeigu bus geras noras. Negalima abejoti, kad Susivienijimo patriotai tokį norą turės ir gaudami 3 naujus narius išpildys Jubiliejinę kvotą.

SLA 52 seimas jau arti. Pasveikinkim jį naujais laimėjimais SLA labui

Kaip jausis kiekvienos kuopos delegatas, atvykdamas į seimą, jeigu jo kuopa bus atsilikus ir net mažiausio pagėdavimo — šios mažos kvotos nebus išpildžiusi? Ypatingai kreipiame dėmesį buvusių ir busimų seimo delegatų į šį svarbų darbą. Ypatingai kuopos susirinkime, kol dar palankios vajuio sąlygos, paraginkim kuopą, kad ji gautų bent tuos 3 naujus narius, kad bendru pasiryžimu turėtume pagėdaujamą 1.000 naujų narių. Apie tai dabar kalbėkim, tuo rupinkimės ir paskatinkim vienas kitą, taip pat vienas kitam pareižėdami. O mūsų darbas tikrai bus vaisingas. Jeigu mes žurėsim į šią savo pareigą, kaip garbingą darbą, kurį mes būtinai privalom savo organizacijai ir visai lietuvių visuomenei svarbų patarnavimą, atlikti.

Atsiminkim, kad tame gražiame sąrašė, kurs bus paskelbtas prieš busimą SLA seimą, turi būti kiekvieno sąmoningo ir savo organizacijai gero trokštančio veikėjo vardas.

O Deimantiniam vajuio laikas šiuo metu patys geriausias.

LAIMĖKITE PINIGINĖ DOVONĄ

PASISTENKITE IKI VASARIO 15 D. PRIRASYTI DAUGIAU NAUJŲ NARIŲ

Vajuos Komisija, norėdama paskatinti SLA organizatorių, veikėjų ir narius daugiau pasidaruoti savo broliškai organizacijai, paskyrė stambias pinigines dovanas.

Pirmoji dovana — \$100.00 už 50 naujų narių prirašymą.

Antroji dovana — \$75.00 už 40 naujų narių prirašymą.

Trečioji dovana — \$50.00 už 30 naujų narių prirašymą.

Ketvirtoji dovana — \$40.00 už 25 naujų narių prirašymą.

Penktoji dovana — \$25.00 už 15 naujų narių prirašymą.

Pirmieji atsuntę nurodytą narių skaičių iki vasario 15 d., galės gauti anksčiau minėtas dovanas.

Šių dovanų laimėjime gali dalyvauti kiekvienas SLA narys.

Vajuos Komisija kviečia visus įsijungti į naujų narių prirašymo darbą, kad laimėti dovanas ir aprūpinti savo artimuosius, pažįstamus ir kaimynus geriausia SLA apdrauda, kuri deimantinės sukakties proga yra duodama paskelbtom lengvatom.

SLA KUOPŲ VALDYBŲ DEMESIUI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Penkiasdešimtojo Seimo nutarimu, Pildomosios Tarybos rinkimams yra skiriamas vienas mėnuo. Dabartiniai rinkimai, kurių nominacijos jau įvykdytos, bus atliekami šių metų KOVO-MARCH mėnesi. Todėl kiekviena SLA kuopa yra prašoma kovo-March mėnesio eigoje kvieisti narių susirinkimą ir jame atlikti Pildomosios Tarybos rinkimus. Taip pat visi nariai yra skatinami minėtuose rinkimuose gausiai dalyvauti.

PRIRASYDAMI JAUNUOLĮ I SLA — DUODAT GERĄ APDRAUDĄ LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ

Tevynė

The Lithuanian Weekly
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance
of America

BERTHA PIVARONAS
Manager

Redakcinė Komisija:

Pirmininkas —
ANTANAS SODAITIS
Nariai —
JUOZAS PETRENAS
KUNIGAS PETRAS DAGYS
Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00
307 West 30th Street
New York 1, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numerit išėjant.
Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

PIRMOJI PAREIGA

Lietuvos nepriklausomybės afgavimas buvo didžiausias mūsų tautos laimėjimas. Ilga ir sunki kova, niūniškos pastangos ir tautos sudėtos aukos atnešė laisvę, suteikė jai suverenines teises gyventi ir tvarkytis nepriklausomai nuo kitų valstybių. Šis istorinis aktas buvo pasiektas Tautos Tarybos Vilniuje 1918 m. vasario 16 d. Todėl Vasario Šešioliktoji tapo visos tautos viena svarbiausių švenčių. Nežiūrint kur lietuviai begyventų — ar laisvajame pasaulyje, ar pavergtame krašte, kiekvienam Vasario šešioliktoji glūdi širdyje, kaip mūsų visos tautos šventė.

Deja, kada okupantas viešpatauja Lietuvoje ir bet kokia laisvė yra užgniauzta, tauta negali minėti istorinės dienos ir parodyti savo čiiaugsmo. Todėl mums, esantiems laisvėje, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties paminėjimas tampa pirmąja pareiga.

Mūsų broliškoji organizacija Susivienijimas, turėdamas seną tradiciją — rupintis Lietuvos reikalais, visada dalyvauja šios šventės minėjime. Tuo reikalu šią savaitę kuopos gauna SLA sekretorės B. Pivaronienės lūšką, kuriuo skatinama minėti tautos šventę.

TAUTOS ŠVENTĖ — KOVOS DIENA

Butų didelis neapdairumas, jei tautos šventę paminėtume tik prakalbamais ir tam panašiomis išskilmėmis. Šiandien, tautai vergaujant ir negalint pakelti savo balsą, esantiems laisvėje lietuviai tautos šventę turi padaryti sustiprintos kovos diena prieš bolševikinę Rusiją, įvykdytą neteisėtą smurtą ir tebesitęsiančią Lietuvos okupaciją. Mūsų ginklas — tai mūsų šauksmas pasauliui ir valdantiems.

Todėl kiekviename minėjime priimkite rezolucijas ir siųskite jas JAV prezidentui, Valst. Departamentui, kongresui, senatoriams, Jungtinėms Tautoms, skelbkite jas mums palankioje spaudoje reikalaudami teisingumo, lygybės ir tų pačių teisių, kuriomis naudojasi kiekviena valstybė ir tauta, net Afrikoje, kurios praeityje niekad nebuvo sukūrusios savo valstybių.

Kitas mūsų ginklas tai aukos laisvinimo reikalams, nes šiam sunkiam darbui, kaip gerai žinome, yra reikalingos nemažos lėšos. Todėl ruošia-

KVIECIAMA SLA ŠESTOSIOS APSKRITIES KONFERENCIJA CHICAGOJE

SLA Šeštosios Apskritys metinė konferencija įvyks sausio 28 d., sekmadienį, Chicago Savings & Loan Ass'n. patalpose, 6245 S. Western Ave., Chicagoje.

Pradžią 2:30 val. po pietų. Kviečiame 6-tos apskrities SLA kuopų išrinktus delegatus, valdybas ir organizatorius būtina dalyvauti konferencijoje. Taip pat kviečiame dalyvauti tas kuopas, kurios dar nepriklauso apskrčiai. Laukiame visų gausaus atsilankymo.
SLA Šeštosios Apskritys valdyba

Philadelphia, Pa.

SLA 135 kuopos veikia

Mūsų kuopos narių metinis susirinkimas įvyko sausio 7 d. Susirinkimą atidarė kuopos pirm. V. Botyrius, parėškėdamas, kad šis susirinkimas yra metinis ir dėl to jis yra svarbus.

Kuopos užrašų sekretorius G. Palaitis perskaitė protokolą, kuris priimtas vienbalsiai. Finansų sekretorius ir kartu išdėtininkas Zigmas Jankauskas skaitė savo metinį raportą apie finansų bei narių stovį praėjusiais metais. Raportas buvo susirinkimo priimtas.

Pirmin. Botyrius ir sekret. Palaitis taip pat davė savo raportus, kurie buvo priimti.

Kuopos izd. giobčjas Stasys Gaputis savo raportą atidėjo kitam susirinkimui.

Atlikus šiuos reikalus buvo renkama kuopos valdyba. Kaip kas metas, taip ir šiemet susidūrta su sunkumais. Siuolomi kandidatai į valdybą nepasiima. Valdyba, atsižvelgdama į tokią padėtį, savo kandidatūras neatšiemė. Tuo būdu prieita prie valdybos rinkimo. Įėjo šie asmenys: V. Botyrius pirmin., J. Šuopis vice pirm., G. Jankauskas finansų sekr., G. Palaitis užrašų sekret., G. Jankauskas išdėtininkas, S. Laputis izdo globčjas.

Po rinkimų tartasi bendrais reikalais ir kaip patraukti daugiau naujų narių prie mūsų kuopos. Susirinkimas baigėsi geroj nuotaikoj.

G. Palaitis,
SLA 135 kp. sekret.

Pittsburgh, Pa.

Vasario 16 minėjimas

ALT Pittsburgho skyrius ruošiasi Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimui, kuris įvyks šiais metais vasario 18 d., 3 val. po pietų, Liet. Pil. svetainėje, South Side, Pittsburghe.

Pagrindinei kalbai pasakyti yra pakviestas iš Clevelando Liet. Bendr. pirm. St. Barzdukas. Taip pat iš žymesnių svečių pakviesti Pennsylvaniajos gubernatorius Davis Lawrence, miesto mayoras Jos. Barr, kongresmanas J. Fulton, dvasiškijs ir kiti.

Meninę programos dalį išpildys šv. Pranc. Akademijos studentės, vad. seselės M. Francescos.

Sv. Kazimiero bažnyčioj tą dieną bus atliktos pamaldos už mūsų kenčiančią tautą ir išstremtuosius Sibire.

Visos draugijos prašomos tą dieną neturėti jokių kitų susirinkimų, o gausiai dalyvauti pamaldose ir paminėjime. Po paminėjimo bus vakarienė visiems sveciams žemutinėj salėj. Visi galės praleisti jaukiai laiką, pasidalindami mintimis ir jspudžiais.

Tat iki pasmatymo vasario 18 d. Lietuvos Nepriklausomybės paminėjime.

Rytė Spingytė

muose minėjimuose neišleiskime iš dėmesio rezolucijų ir aukų parinkimo Lietuvai vaduoti. Tikėkime, kad mūsų pasiryžimas ir nuolatinės pastangos duos laukiamus vaisius, kaip jų anksčiau yra sulaukę tie, kurie kovojo prieš caristinę Rusijos priespaudą.

A. Sd.

So. Milwaukee, Wis.

Mirė Pranas J. Jurkus

Sausio 3 d. mirė Pranas J. Jurkus, SLA 133 kuopos pirmininkas, 77 m. amžiaus, gyvenęs 417 Marshall Ave. Buvo gimęs 1884 m. lapkričio 20 d. Paplatilės kaime, Alsėdžių parap., Telšių apskr. Į Ameriką atvyko 1907 m. Ap-sigyveno So. Milwaukee, Wis. Čia gyveno visą laiką. Dirbo Badger Co. lielijokle molde-riu. Susitaupęs pinigų įsigijo namą. Buvo vedęs Oną Rendokaitę. Užaugino 2 sunus Chester ir Zaana ir dukteri Oną. Prano žmona mirė 1946 m.

Jau praėjusiais metais Prano sveikata silpnėjo. Bet apie save apsitvarkėdavo. Sausio 2 dieną atsigulė ir širdies lripuolis jį amžinai užmigdė. Žentas, abudu sunys ir 9 anukai.

Pranas Jurkus gyvendamas šioj šaly daug dirbo tautiniam ir kultūriniam darbe. 1919 m. prisidėjo prie suorganizavimo SLA 133 kuopos. Nuo pat kuopos įsikurimo iki mirties ėjo joje įvairias pareigas. Buvo daugiau 24 metų kuopos pirmininku, 19 metų organizatorium ir korespondentu. Nemažai rašė į "Tėvynę". Buvęs 133 kp. nuolatinis delegatas į SLA 10 apsk. suvažiavimus. SLA 10 apkr. valdyboj ėjęs organizatoriaus pareigas.

Pranas turėjo daug draugų, kurie iš 4 miestų — Kenosha, Racine, Milwaukee ir vietos dalyvavo jo laidotuvsė. Sudėta daug gėlių. Nežiūrint blogo oro ir sniego pūgos, jį daugelis palydėjo į kapines. Palaidotas šalia savo žmonos, Forest Hill Memorial kapinėse. Po laidotuvių, direktorius Matthew pakvietė visus į Heipildys šv. Pranc. Akademijos studentės, vad. seselės M. Francescos.

Lai buna Tau, Pranai, ramu išėtis Amerikos laisvoje žemėje. O ludinčiai šeimai, gimėnims, draugams ir SLA 133 kuopos nariams reiškiu gilią užuojautą.

J. Mitka,
133 kp. fin. rašt.

Kenosha, Wis.

Lietuvis med. daktaras

Kenoshoje nuo šių metų pradžios įsikū med. daktaras Vytoldas Balčunas, vi-daus ligų specialistas. Tai pirmas lietuvis daktaras Kenoshoje, o gal ir Wisconsinė. Kenoshos ir apylinkių lictuviai tuo labai apėdžiaugė.

Dr. Balčunas savo kabinėtą atidarė National Bank ru-muose (kaip vietiniai sako Minkovskio namuose), daktaro kambarys 808, telefonas OL 7-9191.

Linkime dr. Balčunui Kenoshoje geros sėkmės.

S. V.

Rumford, Maine

Sausio 9 d. mirė Petronėlė Janaitienė, 74 metų amž. Palaidojom su bažnytinėmis apėigomis. Gyveno viena. Priklausė mūsų SLA 299 kuopai. 1961 m. nemirė nei vienas kuopos narys.

Sausio 14 d. įvyko kuopos metinis susirinkimas. Valdyba pasilieka ta pati. Pereitais metais kuopa buvo surengusi pikniką. Gauta pėdno \$79.75. Dabar banke kuopa turi \$371.75.

Į kuopa įsirašė šeši nauji nariai. Vis mūsų daugiau.

Ačiū Antanui Maliauskui.

I. Kauliačia

Detroit, Michigan

SLA 352 kp. šių metų pirmas susirinkimas įvyko sausio 7 d., buv. Liet. svetainėj. Susirinkimą atidarė pirmininkas Felex Motuza. Perskaitytas priešmetinio susirinkimo protokolas. Senoji kuopos valdyba padarė savo veiklos pranešimą, duodama finansų apyskaitą. Pirm. F. Motuza mandagiai padėkojo buvusiai valdybai ir visiems nariams už kooperavimą kuopos darbuose, o daugiausiai už parodyta pasitikėjimą. Toliau paprašė visų naujai išrinktų į narių valdybą užimti vietas ir dirbti sekmingai SLA ir visuomenės labui. Motuza pareiškė, kad nors jis nuo šios dienos jau nebusias 352 kuopos valdyboj, bet visuomet pagalės valdybai, o ypač įpėdiniui, naujam pirmininkui Antanui Sukauskui.

Antanas Sukauskas, padėkojęs visiems nariams už išrinkimą ir F. Motuzai už žadama pagelbą pasakė, kad labai džiugu, jog buvęs prezidentas mums padės, todėl su visa valdyba bardsys kooperuoti ir dirbti netik vien kuopai, bet ir visuomenei.

Dabar kuopos valdybą sudaro:

Pirmininkas, Antanas Sukauskas, 2002 Ferdinand, Detroit 9, Mich.

Vice pirmininkas, Petras Jonuška.

Finansų sekretorius, Albert Boreišis, 14842 Robson, Detroit 35, Mich. Tel. VE 5-0963.

Finansų sekretoriaus padėjęjas, P. Vencėlavicius (Ilgametis).

Protokolų raštininkas, Anna M. Balchunas.

Išdėtininkas, Antanas Gri-nius, 8080 Clarksdale, Detroit 9, Mich.

Izdė glėbėjai: M. L. Balchunas ir Mary Brazauskienė.

Maršalka, P. Valantinas.

Prieš šį metinį 352 kuopos susirinkimą turėjo įvykti (punas oficialiai įvyko) Michigan valst. SLA kuopų organizatorių susirinkimas - konferencija, sausio 6 d. Detroitė. Centrinio organizatorium Michigano valst. yra paskirtas Antanas Sukauskas. Jis yra įgalotas susisiekti, susirašinėti su visų kuopų valdybomis ir organizatoriais Michigano ribose. A. Sukauskas taip ir padarė, bet atsiliepė tik 200 kuopa iš Detroito.

Netenka nieko kaltinti, nes ta diena, sausio 6, buvo gamtos apdovanota su šalčiu ir bausiu ledynu, tai kas gali keliauti šimtus mylių tokią dieną. Tokiame laike, sezono, labai sunku susausti atstovus iš tolimesnių kolonijų.

Bet mes džiaugiamės, kad turime mūsų vadovybėje organizatorių, mandagų, sumaningą ir gabų. Antanas Sukauskas nenulcis rankų. Prie pirmos progos ir geresnio metu bandys sukviesti organizatorių ir darbuotojų konferencija.

Ateinantis 352 kuopos susi-

SVEIKATOS SKYRIUS

Šj skyrių veda Sveikatos Komisija: MOTIEJUS NASVYTIS, M. D., VINČAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

Atomio karo atveju

DR. A. GRIGAITIS

1945 m. rugpjūčio 6 ant Hirošimos miesto Japonijoje buvo numesta atominė bomba. Šios bombos sprogimo rezultatas: 60,000 užnušty, 100,000 sužeistų, 200,000 liko be pastogės.

Mokslo išradimo tikslas tar-nauti žmonijos labui, bet tikrumoje išeina priešingai. Žmonės mokslo išradimus dažnai panaudoja ne žmonėms palengvinti jų gyvenimą, bet savęs naikinimui, žiauriam naikinimui. Pirmoji atominė bomba prieš dabartines tai tik vaikų žaislelis. Dabar jau gaminamos bombos 20-50-100 megatonų galingumo. Jų jėga lygi 20-50-100 milijonų tonų stipriausios sprogstamosios medžiagos TNT. Tokios bombos gali sunaikinti gyvybę šimtų kvadratinų mylių srityje. Vieno megatono atominė bomba — 1,000,000 tonų TNT yra 50 kartų galingesnė už Hirošima bombą ir nuo sprogimo centro 4 mylių radijuse gali nugriauti pastatus. 10 megatonų bomba 8 mylių radijuse sužalos pastatus. 100 megatonų — 20 mylių radijuse parodys savo ardantį veikimą.

Atominės bombos sprogimas gali įvykti ore, netoli žemės, po žeme arba vandeny. Jei sprogimas įvyksta ore, pradžioj pasireiškia ryški šviesa. Po to sprogimo vietoj pasirodo ugnies kamuolys. Šio kamuolio viduje temperatūra išsivysto iki keių dešimčių milijonų laipsnių, o spaudimo atmosferų ir gali pasiekti keletą mylių ir daugiau radiuse. Šios zonos srity bus ir akmenis ir plytų namai sugriauti ir 80% žmonių, kurie nebus slėptuvėse, užmušti, arba

sužeisti. Tas viskas įvyks; sekundės dalis. Į kelias sekundes šviesa pranyksta, pasirodo grybo formos debesys. Po sprogimo tukstančiai tonų žemės, namų skeveldrų ir kitų medžiagų virsta dulkmėmis ir grybo debesio formoj išskyla į orą. Šios dulksės — fallout — yra labai radioaktyvios.

Stambesnės radioaktyvios dalelės tuoj krinta ant žemės, smulkios, vėjo nešamos, gali nulėkti šimtus mylių. Nukritę radioaktyvus krituliai gan ilgą laiką yra radioaktyvus, ką pagaliau neutraliuojasi.

Juo arčiau bombos sprogimo, juo krituliai pavojingesni, juo toliau nuo sprogimo, juo aktyvumas silpnėja.

Radioaktyvių spindulių pasekmės priklauso kiek bombų bus numesta, jų tipas, jų galin-gumas, kaip ilgai krituliai nuodys žemės paviršų. Ypač pavojingi stroncijaus ir cesijaus krituliai, kurie labai pavojingai nusėda. Kaikurie mokslininkai sako, jog dabartiniai atomų bombų bandymai gali atsiliepti į naujas kartas laike 50 metų. Gali gimi degeneruoti vaikai, nes tėvų gena bus paliesti radioaktyvių spindulių. Bendrai radioaktyvus spinduliai žaloja žmogaus kūną, ypač jo kraują, kaulus, atsiveria žaizdos, sunaikina vaisingumą, kraujavimai iš dantų smegenų, odos išbėrimai, iškrinta plaukai, gauna palinkimą susirgti vėžiu, bendrai trumpina žmogaus gyvenimą.

Stiprus rad. spinduliai tuoj parodo savo veikimą: bendras silpnumas, vėmimas, viduriavimas, temperatūra ir t.t. Vėliau prisideda kiti ligos reiškiniai. Kuo radioaktyvių spin-

dulių veikimas silpnėsnis, tuo radioaktyvios ligos reiškiniai pasireiškia vėliau. Pavojingiausi atom. bomba sprogus spinduliai yra gamakietai spinduliai, kurie oru gal toli nulėkti ir pereiti per kietas medžiagas. Šie spinduliai matuojami vienetais, kurie pavadin-ti rengenais. 3,000 rengenų stiprumo radiacija gali užmušti žmogų 15-20 min., jei ji paliečia atviroj vietoj. Jei ne-mirš po 15-20 min., mirs vėliau.

Gavęs 1,000 rengenų, žmogus irgi gyvas neišliks, mir-tis įveiks po 25 valandų. Prie 500 rengenų mirs tik 50% paliestų spindulių. Prie 350 rengenų tik dalis nukentės. Jei palies žmogų tik 200 rengenų ir trumpai, liks gyvas. 50 rengenų radioaktyvumas išaukia kraujo pakitimą, kuris laikui bėgant praeina. 25 rengenai neduos jokių simptomų, bet gali atsiliepti bu-siančioj kartoj.

Taip vadinama natūralė žemės radiacijos dozė, kurią gauna žmogaus organizmas, vidutiniai lygi 0.1 rengenų į metus. Ir natūrali žemės radiacija ne visur yra vienoda.

Amerikos ir Anglijos biologi-man-o, jog 12 Rengtenų yra aukščiausia žmogui dozė, kuri nėra kenksminga. Yra vienas kitas mokslininkas, kurie sako, jog nedidelis radio-aktyvumas nepalieka žmoguje pėdsakų. Bet dauguma mokslininkų tvirtina, jog pa-didėjęs radioaktyvumas gali atsiliepti į busimas kartas.

1961 metų genetikų kong-rese Romoje 800 mokslininkų iš viso pasaulio netik pasisa-kė prieš bandomuosius atomų sprogdimus, bet net siūlė atsisakyti naudoti atomų energiją naudingiems žmo-nėms tikslams, net diagnosti-kai bei teropijai.

(Bus daugiau)

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

ST. CATHARINES, ONT.

SLA 278 kuopos susirinkimas kviečiamas sausio 27 d., 6:30 val. vak., Harding viešbutyje, King ir James St. kam-pas, St. Catharine, Ont.

LOWELL, MASS.

SLA 173 kp. susirinkimas įvyks vasario 4 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, toje pačio- butyje, King ir James St. kam-pas, St. Catharine, Ont.

LOS ANGELES, CALIF.

SLA 75 kp. metinis parengimas — vaidinimas "Teta iš Amerikos" ruošiamas sausio 28 d., šv. Kazimiero parapijos salėj. Pradžią 3 val. po pietų.

DETROIT, MICH.

SLA 352 kuopos susirinkimas įvyks vasario 4 d., sekmadienį, 12:30 val. po pietų, Hispano Unidos, buvusioje lie-tuvių svetainėje, 25 ir Vernos Hwy.

CHICAGO, ILL.

SLA 6-sios Apskritys metinė konferencija kviečiama sausio 28 d., 2:30 val. po pietų, Chicago Savings & Loan Ass'n. patalpose, 6245 South Western Ave.

PHILADELPHIA, PA.

SLA 135 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks vasario-Febru-ary 4 d., 2 val. po pietų, Liet. Muzikos svetainėje, E. Allegheny Ave. ir Tilton St.

KINGSTON, PA.

SLA 7 Apskritys per vietos radijo stotj WILK vasario 11 d. nuo 12:15 val. po pietų minės Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Kal-bą pasakys dr. A. J. Valibus ir kt.

NEWARK, N. J.

SLA 245 kp. susirinkimas kviečiamas sausio 30 d., ant-radienį, 7:30 val. vakaro, Lie-tuvių šv. Jurgio D-jos salėje, 180 New York Ave., Newark.

MIAMI, FLA.

ALT skyriaus ruošiamas Nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 11 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, Miami Liet. Pil. klubo salėje, 3655 N. W. 34th St., Miami.

PROVIDENCE, R. I.

SLA 347 kp. susirinkimas kviečiamas vasario 11 d., 3 val. po pietų, A.L.P.P. klubo patalpose, 475 Smith St.

Providence, R. I.

SLA 347 kuopos susirinkimas įvyks vasario 11 d., 3 val. po pietų, A.L.P.P. klubo patalpose, 475 Smith Street.

Malonėkite visi nariai ir narės atvykti ir užimokėti savo duokles, kad neliktumėte suspenduoti. Ateidami atsi-veskite savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA 347 kuopos.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo 44 metų sukakties minėjimas, kurį ruošia vietos ALTO skyrius, įvyks vasario 18 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, Liet. Pil. svetainėje, South Side.

NEW KENSINGTON, PA.

SLA 192 kp. susirinkimas kviečiamas vasario - Febru-ary 11 d., 2 val. po pietų, So-kol Club salėj, Fourth Ave.

ANSONIA, CONN.

SLA 66 kp. susirinkimas įvyks kovo 11 d., Liet. parap. salėje, tuo pačiu pastoviu lai-ku.

KAIP PATYS VOKIEČIAI KĖSINOSI NUŽUDYTI HITLERI!

(Tęsinys)

Sprogimo rezultatai buvo tokie: žuvo stenografas Bergeris, mirtinai sužeistas gen. Schmundtas ir pulkininkai Brandtas ir Kortenas. Sunkiai sužeistas gen. Buhle. Lengvai sužeisti buvo generolai Jodlis ir Heusingeris. Heusingeris pats buvo pasikėsintųjų skaičiuje, bet, matyt, tiksliai nežinojo pasikėsimo momento ir vos pats nežuvo. Hitleriai buvo sužeista dešinė ranka. Bet po pietų jis galėjo priimti Mussolinį ir Gracianį. Jis savo svečiams parodė susprogdintą jo bustinės bunkerį ir pasakė, kad jis liko gyvas tik Apvaizdos dėka. Hitleris liko gyvas, nes jis bombos sprogdimo momentu buvo paėjęs nuo stalo pažūrėti į ant sienos kabantį žemėlapi.

Gen. Olbrichtas naujieną apie Hitlerio žūvimą papasakojo gen. Frommui. Tas buvo senos kartos karininkas. Jis nemėgo nacių, bet Hitlerį gerbė dėl jo sugebėjimo paveikti vokiečių mases. Bet jis buvo atsargus. Ir dabar jis pirmiau norėjo pasitikrinti apie Hitlerio žūvimą pas maršalą Keitelį. Kai susisiekė telefonu su Hitlerio būstine, jis iš Keitelio sužinojo, kad Hitleris išliko gyvas, tik lengvai sužeistas. Dabar gen. Frommas pasakė gen. Olbrichtui, kad operacija "Valkyrie", kaip buvo numatyta, negali būti vykdoma, nes Hitleris išliko gyvas.

Šamokslininkų tarpe prasiūdė sėmų. Plk. Quirneimas be gen. Frommo sutikimo jo vardu telefonu pradėjo duoti įsakymus numatytiems daliniams vykdyti "Valkyrie" operaciją. Gen. Frommas jų areštavo. Kai gen. Olbrichtas patarė gen. Frommui nesu-

stoti pusiaukelėje, Frommas ir tą įsakė areštuoti. Tuomet kiti šamokslininkai patį Frommą užrakino atskirame kambaryje. Šamokslininkai stengėsi susisiekti su armijų vadovybėmis perversmo reikalui, bet dažniausiai gaudavo atsakymą, kad Hitleris gyvas ir nesą galimybės perversmą vykdyti. Pavakarėje per radiją prašėko patį Hitleris.

Berlyne sargybų bataliono vadas majoras Remeris, susisiekęs su Goebelsu, propagandos ministru, sužinojo, kad Hitleris gyvas. Hitleris telefonu jam įsakė perimti vadovavimą visiems kariuomenės daliniams, esantiems Berlyne ir priemiesčiuose. Jei anksčiau telefonu buvo duodami "Valkyrie" operacijai vykdyti įsakymai, tai dabar majoras Remeris Hitlerio vardu, telefonu davinėjo naujus įsakymus. Remeris greitai buvo pakeltas į generolo laipsnį.

Atsirado ir karo ministerijoje daug automatų, net kulkosvaidžiais ginkluotų karininkų, kurie stėjo prieš šamokslininkus. Buvo išlaisvintas gen. Frommas. Šamokslininkai atsirado padėty be išiečių. Gen. Frommas įsakė gen. Beckui nusišauti. Kas tam beliko daryti? Jis šovėsi, bet nesekmingai. Frommas įsakė vienam karininkui jį pribaižti. Dabar gen. Frommas sudarė karo lauko teismą, kuris pamerė mirti gen. Olbrichtą, plk. Stauffenbergą, plk. Quirneimą ir lt. Hacteną. Jie kieme buvo sušaudyti. Visu penkiu laivais buvo sumesti į sunkvežimį, išvežti ir rečiniai kur užkasti. Prieš juos sušaudant, Stauffenbergas sušūkau: "Tegyvuoja laisva Vokietija!"

Nepavykus atentatui prieš Hitlerį, saugumo policija (gestapo) pradėjo areštuoti, kankinti ir žudyti šamokslininkus bei jų bendrininkus. Kiekurie iš jų šamokslininkų nusižudė patys. Sakoma, kad šio gestapo siautėjimo metu buvo nužudyta apie 5,000 karininkų. Taip pat daug jų buvo sukista į kacetus, o kairurie ten ir nukankinti. Karininkai pirmiau garbės teismo budavo išmetami iš kariuomenės, o vėliau juos teisdavo "liaudies teismas" (Volksgerichtshof). Garbės teismai sudarė marš. Keitelis, marš. Rundstedtas ir generolai: Guderianas, Schrochas, Kriebelis, Kircheimas. Garbės teisme karininkams kaltinimus darė vokiečių saugumo viršininkas Kaltenbrunneris ir SS generolas Mueleris. Posėdžiuose dalyvaujavo ir Hitlerio adjutantas gen. Burgdorfas ir jo padėjėjas gen. Meiselis. Jie buvo Hitlerio akys ir ausys tuose posėdžiuose.

Iš kankintų bei nužudytų svarbesnieji buvo: maršalas Witzlebenas, kuris po perversmą buvo numatytas Vokietijos kariuomenės vadu. Zygiję į Prancūziją jis vadovavo I armijai, o vėliau buvo Vakarų fronto vadu. Nuo 1942 metų buvo atsargoje ir gyveno savo ukyje, kur jis ir buvo areštuotas. Jis ir generolai Fellgiebelis, Hoepfneris, Hase, Stieffas, Finckas ir Roenne buvo pakarti. Vyriausio štabo teikimo viršininkas gen. Wagneris nusižudė. Buvęs O.K.W. informacijų skyriaus viršininkas adm. Canaris ir jo štabo viršininkas gen. Osteris buvo nukankinti kacetė.

Dr. K. Goerdleris, Leipciogo miesto vyriausiasis burmistras, kuris po perversmo buvo numatytas valstybės kanceliariumi, buvo areštuotas Konradswalde miestelyje, Rytprūsijoje. Jį viename mažame restorane atpažino Helene Schwarz-

zel, 44 metų amž. moteris, ir išdavė saugumo policijai. Už tai ji iš paties Hitlerio gavo didelių pinigų. Dr. Goerdleris buvo pakartas. Jis norėjęs kad Vokietija būtų krikščioniška valstybė, paremta žmoniškumo įstatymais.

Buvo nužudytas ir generolas Frommas, kuris paskutiniu momentu atsimečiau šamokslininkų ir savo sudaryto teismo sprendimu sušaudė keturis savo buvusius bendradarbius. Gen. Frommo pareigas perėmė Himmleris.

Gen. H. Stuepnagel, Prancūzijoje esančios įgulos viršininkas, kuris liepos 20 d. Paryžiuje jau buvo suspėjęs areštuoti vietos SS vadus ir

gestapą, taip pat buvo nužudytas. Jis buvo iškvietas į Berlyną pasiaiškinti dėl savo veiksmų Paryžiuje. Su šoferiais ir dar vienu palydovu, kaip apsauga nuo prancūzų partizanų, jis iš Paryžiaus automobiliu važiuojo į Berlyną. Pakelėje sustojo prie Verduno, kur pats buvo kariavęs Pirmojo pasaulinio karo metu, ir užėjo į karių kapus. Čia prie kanalo šovėsi ir įkrito į vandenį. Iš abiejų mirėjų jį išgelbėjo atbėję palydovai. Šuvis sužeidė abi akis. Jis buvo patalpintas Verduno ligoninėje, o vėliau pervežtas į Berlyną ir tenai pakartas kartu su buvusiu jo štabo viršininku plk. Linstowu.

(Bus daugiau)

SĖK PASĖLIO GRUDĄ...

KAZYS PAULASKAS

"Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdą". — Tokiais žodžiais Vincas Kudirka ragino lietuvius budėti. Kuomet Kudirka šiuos žodžius rašė, Lietuva buvo carinės Rusijos pavergta. Jis turėjo mintį, kad lietuviai, vieningai ir energingai sėdami pasėlio grūdus, netik kaip tauta išlaisvys, bet sulauks mato, kuriame rinks subrendusius vaisius — atgaus laisvę.

Prisimenant dabar Kudirkos žodžius, mūsų senoji tėvynė vėl yra tos pačios Rusijos dar griežtesnėje komunistinėje vergijoje. Ten pasėlio grūdų sėjimas negalimas. Tas darbas lieka laisvame pasaulyje esantiems, ypač Jungtinėse Valstijose, gyvenantiems lietuviams.

Amerikiečių lietuvių pareigą išsiprasti, kuris pasėliui grūdus yra tankamiausias, duodantis viltį sulaukti naują ir gausų derlį.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvaite, siekia Lietuva išlaisvinti ir išlaikyti lietuvių iš-

eiijoje, rimtai atsakys, kad pirmaujantis yra vienybės grūdus. Šį faktą liudija ir senalietuvių praeities veikla.

Atvykstant į Ameriką daug lietuvių, miestuose susidarė vadinamos lietuvių kolonijos. Pradėjo steigti įvairias lietuvių draugijas. Bet švietimi visuomenės veikėjai ir nariai negausios draugijos išnyko ir išgaravo, kaip ištaškymo vandens lašai. Tad jie sumanė pasėti vieningumo grūdą — įkurti Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Neaptingai Dabar matome, kad šimtai buvusių įvairių draugijų jau išnyko o Susivienijimas tebėra stiprus, kaip kočia lietuvių tvirtovė arba lietuviška respublika išeiijoje.

Organizuojantis buvo sutikta ir sunkių kliūčių. Daugelis nesuprato ir sunku buvo išaiškinti vienybės reikalą ir reikšmę. Pakalbintas atsakė: — priklauso šv. Antano, Juozapo ir Jono draugijai ir man užtenka. Bet drau-

gijos išnyko ir jų nariai liko skaudžiai nuskriausti.

Dabar atvykę naujakuriai gal geriau vertina ir supranta vieningos veiklos svarbą. Bet ir jie abejoja. Tenka išgirsti kairiųjų naujakurių išsireikšimus, kad pastoviam gyvenimui šioje šalyje jie negali prigyti. Sako, mūsų augantis jaunimas pradeda ištautėti ir nenori su tėvais lietuviškai kalbėti, tai, Lietuvai išsilaisvinus, grįšime atgal. Nei organizuoti plačiau nereikia.

Mes, senalietuviai, jauni atvykę, taip pat panašiai manėme. Bet įvykęs pirmasis pasaulinis karas ir pasikeitusios gyvenimo sąlygos išsprendė kitaip. Likome šioje šalyje. Bet gyvendami nepamiršome Lietuvos ir stengėmės būti jai naudingais.

Dėl jaunimo nereikia labai buktauti. Nes ir nelietuviškai kalbantys gali tautai nežuti. Šia proga noriu priminti vieną reikšmingą pavyzdį.

Nepriklausomos Lietuvos laikais į Ameriką atvyko klaidiečiai Jankus ir Brakas. Juos sutikti ir supažindinti su New Yorko lietuvių veikėjais, suruošėme sveiką ir vaišes švedų klube. Suėjus buvo progą pasikalbėti ir su švedų veikėjais. Mes jiems pastebėjome, kad augantis lietuvių jaunimas pradeda ištautėti ir lietuviškai kalbėti vengia. Švedai atsakė su šypsena, pastebėdami, kad mes galvojame klaidingai. Sako, mes šio klubo nariai, esame vieni antrąje, o kiti trečioje kartoje šioje šalyje gimę ir augę. Mūsų reitas kuris supranta švedų kalbą, o kalbėti nė vienas švediška nemokame, bet esame ir busime švedais ir mūsų vaikai tokioje dvasioje bus išauklėti. Tokiems pat bus ir jūsų vaikai, nekaltantys lietuviškai. Sako, tautybę paliko ne vien ka ba, bet ir veikla. Bukite vieningi, palaikykite

te pavyzdžiai tautos kultūrinis darbus ir jūsų jaunimas, nežiurint kokia kalba jie kalbės, bus lietuviškas, kaip mes esame švedais.

Vieninga ir pavyzdinga veikla geriausiai galime palaikyti Susivienijime. Visas augantis jaunimas tegul tampa jo nariais. Taip pat dėkime pastangas visus lietuvius, visas lietuvių grupes suvienyti Susivienijime. Mūsų visų ryžtingas darbas, turimas turtais tegul buna kaip mūsų sudėtas kraitis jaunimui, kurį jis paveldės ir garbingai lietuvius minės.

Tat ir sėkime vieningumo grūdus Susivienijime, kad gautumėm naudingus vaisius mūsų augančiam jaunimui, lietuvių išlaikymui išeiijoje, Lietuvos laisvimui ir nepriklausomam ateities gyvenimui.

Paterson, N. J.

SLA 101 kuopos susirinkimas įvyks vasario - February 1 d., ketvirtadienį, 7 val. vak., Liet. Pil. klubo svečaitėje, 62 Lafayette St., Paterson, N. J. Visi nariai kviečiami atsilankyti.

A. Gustus,

SLA 101 kp. fin. sek.

Newark, N. J.

SLA 245 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 30 d., 7:30 val. vak., Liet. šv. Jurgio Draugijos salėje, 180 New York Ave., Newark.

Visi nariai prašomi būtina dalyvauti. Bus renkama kuopos valdyba ir padaryta prašimai apie pereinę metų veiklą.

Po susirinkimo bus linksma valanda.

Nuosirdžiai kviečia

Kuopos valdyba

PO EUROPA PASIDAIRIUS

JUOZAS ZIMBLYS

VOKIETIJOS ZEMEJE

Po palyginant trumpo skridimo, tik 40 minučių, nutupiamie Stutgarto aerodrome. Čia einant per pasų kontrolę vokiečių valdininkai pasidarė neaiškūs mano lietuviškas užsienio pasas. Įgokai jį pavartę ir pastudijavę New Yorko duotą vokiečių konsulato vizą, jis pagaliau mane praleido, bet be didelio entuziazmo. Žmona su savo šveicarijos pasu, žinoma, jau buvo anksčiau praėjus be jokių kliūčių. Truputį suerzintas šio mažo incidento aš užmiršau iš anksto išsikeisti keletą dolerių į vokiečių markes ir turėjau truputį pabėginti iki pavyko apsimokėti nešiką ir autobusą, kuriuo turėjom vykti į miestą.

Stutgarto aerodromas gan toli nuo miesto ir tik po gero pusvalandžio busu pasiekiam centre geležinkelio stotij. Niekas čia mūsų nelaukė ir nepasitiko. Pirmas žingsnis buvo susirasti lokį nors viešbutį. Susiradę Hotel Mack, nutarėm čia apsistoti. Tuojau aptikom vokiečių išradinumą: radijas kambary negriežia, jei neįmeti vienos markės. Kadangi šveicarijose už tai mokėti nereikėjo, tad stebėjomės tokia naujiena. Pinigų kursas čia yra: vienas doleris lygus 3.97 vokiečių markių.

Man teko gyventi Stutgarto po antrojo pas. karo, tačiau po 14 metų nebuvimo, šio miesto nebeatpažinau: viskas naujai išplanuota, gatvės plačios, nauji namai, moderniško amerikoniško tipo krautuvės, gatvėse masės žmonių. Praėjusio karo pėdsakai veiks visi ištrinti.

Sekandį dieną nutarėm ap-

lankyti ponį Bertą Bauer, pas kurią teko gyventi, kai amerikoniai 1945 metais, gyvendami medaus mėnesį su rusais, mane buvo ištrėnę iš DP stovyklos, kaip nevertą valgyti lagerio duonelės. Dėl "valstybinių paslapčių apsaugojimo" priežastys, dėl ko ir kodėl, nebuvo nuodotos. Išėdę į tramvajų, kuris labai moderniška įrengtas ir pervaziavę per Neckaro tiltą ir per Bad Cannstattą, atvykstame į Fellbacho priemiestį. Čia vėl viskas pasikeitę: kur anksčiau buvo laukai dabar stovi fabrikai, nauji namai.

Ponia Berta mane tuoj atpažino ir sutiko kaip svečią. Kiek teko spresti iš pokalbių su p. Bauer, vokiečiai jau laiku yra Amerikai draugiškai nusiteikę. Kiek gili ta draugystė sunku pasakyti, gal but, tik bendras pavojus juos išreikalo draugais padarė. Bet kaip ten bebūtų ta draugystė egzistuoja.

VOKIETIJA ATSIKURĖ AMERIKOS PAGALBA

Stutgartas šiuo metu didelis miestas, turįs apie 650.000 gyventojų, apsuptas miškų ir kalvų, kurios jį apsaugo nuo didesnių vėjų. Nors jau buvo lapkričio pradžia oras buvo gan švelnus. Gatvėse teko matyti Amerikos sunkvežimius ir džypus, vairuojamus amerikoniškų kareivių. Žmonės nelabai mandagūs: eidami stumdosi ir jokių "Verzeihung" nesigirdi. Šveicarai ir švedai daug mandagūs. Taip pat iš karto matėsi vienas kitas girutas, ko per mėnesį buvimo šveicarijose neteko matyti. Gatvėse vyrauja vokiečių ga-

mybos automobiliai, kurių čia gan gausu. Jūdeijimas veikto pat, kaip New Yorko, turint galvoj atitinkamą proporciją.

Kitą dieną apžiūrėjom buvusį Vurtenbergo karalių parką, kuris dabar naujai išplanuotas ir fontanais papuoštas. Karalių pius, operos rūmai, kurie buvo sugriauti ir sudėginti, dabar jau veikia atstatyti sename stiliuje. Žodžiu, darbšti vokiečių tauta, su Amerikos pagalba, atsikurė labai puikiai.

Nutarėme eiti kur nors užkasti. Ponia Bauer patarė išbandyti Koenigshaus Keller, kur maistas turėtų būti neblogas ir priedų muzika. Užsisakiau didžiausį bokalą, kokis jau ten buvo, reklamuojamo Wulle alaus. Alus buvo geras ir maistas geras. Kainos visur gan žmoniškos. Doleriais visas puikus vakaras keturiems atsėjo apie 12 dol.

ISVYKTI, NESUNKU

Sekantį rytą ruošiamės aplieisti Stutgartą. Swissair įstaiga buvo netoli mūsų viešbučio. Palikę mūsų bagažą einame dar papusryčiauti į KFA Warenhaus, kur kavinė yra ant namo stogo su reginiu į pilies parką. Viskas įrengta pagal paskutinį technikos žodį. Išvaizduojant pastebėjau, kad kaip ir kiekvieniame krašte, yra daug mažiau formalumų išvaiztuoti, kaip įvažiuoti. Pasų kontrolės valdininkas labai paviršutiniškai peržiūrėjęs dokumentus, niekas nekreipė dėmesio į bagažą, praleido į laukimō salę, iš kur netrukus pasiekėm lėktuvą, skrendantį į Zurichą.

Skridimas vėl buvo trumpas ir mes netrukus buvom šveicarijose. Visą laiką turėjome gerą sekme oro atvilgiu: skridimo dienos buvo šviesios

ir saulėtos, kas, žinoma, lengvino patį skridimą iš technikos ir moraliskos pusės. Iš Zuricho skridome į Bazelį. Pagal kelionės programą, Bazelyje, galėjom pasilikti tik vieną kitą dieną, atseit, tik tiek, kiek reikės laiko apsi-tvarkyti ir paruošti išvykimo į Ispaniją. Pirmiausia reikėjo paruošti uošvės namą žiemai: įdėti antus langus, pritvirtinti lentynas, sugrębsyti lapus sodelyje ir pan. Be to, kaipgi apieisi šveicari-

KAS PYPKĖ RUKO — "FILOSOFAS"

SIS TAS RUKANTIEMS

Daugelis faktų rodo, jog rukančiųjų pypkė kasmet vis mažėja. Amerikoj pypkoriai sumažėjimas ypač pradėta jausti nuo 1918 m. Nežiurint tokių skambių posakių, kaip — rukas pypkė jaučiasi esąs filosofas, — pypkė daugiau ir daugiau teko užleisti vietą cigaretei bei cigarui, kurie abu, anot gydytojų, esąs didesnis blogis sveikatai, nei pypkė.

Tyrinėjimais pasiremiant, pypkoriaų charakteris, budas pabrėžia, jog tų žmonių esama išskirtinų. Girdi, pypkoriauose ryškus šaltas galvojimas, susikaupimas ir kankurios kitos savybės, kurių negalima priskirti cigarečių bei cigarų rukojojams. Kiek tai iš tikro teisinga, sunku tvirtinti, tačiau, rodo, pypkoriai tarp rukančiųjų pagrįstai išskiriami.

Kaikurie amerikiečiai mano, jog pypkė atėjo sunkus laikas, nes vyriški kostiumai įgavo tokią madą, formą, kuri visai nepriimtina rimtam pypkoriai. Tas drabužio aptempimas, pabrėžiant vyriškumo "formas", esą didžiulę priešingybę pypkoriai nešioti nyp-

ją nenusipirkęs laikrodžio. Laikrodžių srityje aš buvau labai atsilikęs nuo technikos pažangos, bet p. Gobat, kuris apmėgina laikrodžiais visą šeimą nuo senų laikų, mane maloniai ir rupestingai "apšvietė." Jis mums sutaisė mūsų turėtus laikrodžius ir man parodė naują automatišką su 10% nuolaida.

Taip apsirūpinę laikrodžiais ir aptvarkę uošvės namus, jau galėjom galvoti apie skridimą į Ispaniją.

ke bei visą eilę jai valyti instrumentų. Juokaujant tariama, kad atėjusi gadyne, kada pypkoriai, ir moteris, turi nešioti rankinukų reikmenims, kurių pypkoriaims, kaip žinoma, netruksta.

Nuo 1953 m. pypkių bei joms tabako gamintojai griebsi energingiau savo reikalų ginti, stengdamiesi, kad televizijos programose bei kitose kiū budu būtų iškeliamas pypkės garbingas vaidmuo. Bet, kaip atrodo, tai pypkoriai skaičių ne tiek žymiai įstengė pakelti, padidinti. Ruošta pypkoriai konkursai. Iš jų pažymėtinas, kai vienas amerikietis pypkoriaus 3,3 gramo tabaką sugebėjo "savo šaltumu" rukti 2 val. ir 7 min. Ir tuomet nuskambėjo šūkis — "pypkė subrandina smegenis ir širdį palieka atvira."

Nemaža yra praėty pavyzdžių, rodančių ypatingą pagarbą pypkėi. Uolus olandų pypkoriaus mirė budamas 98 metų amž., savo mirties vailandoj pareiškė tokį pageidavimą: tik tie, kurie ruktys pypkė, gali dalyvauti laidotuvsė. Ir tuomet pypkoriai susimetė tiek, kad per tabako

dumus nebuvo galima matyti paties lavono.

Pypkės istorija yra žymiai senesnė nei cigarečių ar cigaronių. Rukančiųjų istorijoj pirmą vietą tenka kaip tik pypkoriai. Išnagrinėti pypkės vystymosi istoriją — darbas nėra toks lengvas ir ne kiekvienam gali būti įdomus.

Viena aišku, jok pypkės gadyne pradži s reikia įieškoti gilioje senovėje. Lietuviškosios Enciklopedijos žinimos, "tikroji tabako pypkė, kuri yra pati arčiausia dabartinei pypkės formai, yra kilusi Šiaur. Amerikos indėnų tarpe, kur ji buvo vadinama taikos pypke ir tarnavo kilniam tikslui, kaip jos vardas rodo."

Ispanų bei portugalų jurininkai, buvoję Amerikoje ją atbrandant, pypkė atgabeno į Europą, kur ji labai greit įgavo "pilietybės" teises, kurios ir šiuo metu plačiu mastu žinomos. Iš pat pradžių pypkėi buvo reikšta ypatinga pagarba karalių čvaruose, o iš ten jai buvo lengva praskinti kelią į plačiąją visuomenę.

Pačią, turbūt, brangiausią pypkė savo karo vadui padovanojo Prancūzijos Napoleonas. Ji buvo išdabinta deikiets pypkoriaus 3,3 gramo tabaką sugebėjo "savo šaltumu" rukti 2 val. ir 7 min. Ir tuomet nuskambėjo šūkis — "pypkė subrandina smegenis ir širdį palieka atvira."

Nemaža yra praėty pavyzdžių, rodančių ypatingą pagarbą pypkėi. Uolus olandų pypkoriaus mirė budamas 98 metų amž., savo mirties vailandoj pareiškė tokį pageidavimą: tik tie, kurie ruktys pypkė, gali dalyvauti laidotuvsė. Ir tuomet pypkoriai susimetė tiek, kad per tabako

Kalbant šių dienų temom, naują pypkė labai svarbu, kaip sakoma, įrukyti. Tai savotiškas menas, tik pypkoriaims suprantamas dalykas. Dar nemaža pypkoriai šiomis dienomis pypkė ruko, kaip cigarete. Šiuo atveju

klįstama, nes užmirštama, jog pypkė tai ne cigareta ar cigaras. Juk, kaip minėjom, pypkė rodo žmogaus "šaltumą" ir juk ji skirta šaltai galvojančiam, filosofuojančiam asmeniui.

Yra pypkoriai, kurie nerukantiųjų nemėgstami vien todėl, jog pypkė nėra tinkama išvalyta, prižiūrėta. Mums rodo, kad pypkė reikia prilygti aptamam kudiikiui, kuriuo kiekvienas džiaugiasi, kai jis esti švarus, apvalomas, apmazgojamas bei rupestingai prižiurimas.

Lietuvos kaime nuo senų laikų rukočių tarpe, o tokiems buvo tikrai vyrai, daugiausiai buvo paplitusi pypkė. Pasakose taip pat minima, kad velniai su ukintais dažnai minikaudavo pypkėmis. Čiašios parcelano pypkės, padabintos spalvotais paykslėliais, gabenamais iš Prūsų, buvo mūsų kaimiečių it kočia puošmena, rukančiojo pasididžiavimu. Turbut nuo anų laikų, kiek išpuikęs žmogus, dar ir dabar yra pravardžiuojamas "mandrapypkiu." Miestiečiai traukė dumą iš kiek kitiškos pypkelės, bet vienų ir kitų rimta kalba ar svarbus reikalas, kada reikėdavo susikaupti, visuomet budavo atliekamas užsikurus pypkė.

Galima dar priminti, kad apie pypkė yra sukurta liaudies dainų ir parašyta poetų eilėraščių. Jų nečituojuant tegul bus leista šį retą rašinį baigti eilutėmis žodžiais:

Kai užkurta pypkė lauzū ruktas,
Oras pakvimpa tabaku.
Uodai ir mosės nuo dumų krinta,
O man širdy saldu saldu — kaip du motu...
Ignas Valatka

Tėvynė

KAS GIRDET PAS MUS IR KITUR

DEKOJA ALTIUI

JAV prez. J. F. Kennedy pasakius Kongrese kalbą apie Unijos Stovį, ALT sekret. dr. P. Grigaitis pasiuntė Prezidentui ALT'o vardu sveikinimą ir linkėjimus.

Taip pat pasveikino ALT vardu naujai išrinktą Atstovų Buto Speakerį John W. McCormack.

Baltieji Rūmai ALT sekretoriui prisuntė padėką:

"The President appreciated your generous comments on his State of the Union message before the Congress on January 11, 1962. He is very grateful to you for your expression of confidence in his proposals.

Sincerely yours,

Evelyn Lincoln,

Personal Secretary to the President.

Atstovų Buto Speakeris J. W. McCormack prisuntė tokią padėką:

"I am in receipt of your recent telegram of congratulations from you and members of the Lithuanian American Council, which I appreciate very much, particularly the fact that you thought of me.

With kind personal regards to you and all the Members of the Council, I am

Sincerely yours,

John W. McCormack,

ALT Sekretorius

SAUGOKITES PAVOJINGO DARBO

American Heart Assn. įspėja visus, kurie jau yra peržengę savo amžiaus 40 metų ribą, o tokių Amerikoje yra 55 milijonai, būti labai atsargiems kasant sniegą. Sniego kasimas yra pavojingas ypač tiems, kurie turi kiek silpnesnę ar apgadintą širdį. Tiems, kuriems neišvengiamai tenka šį darbą dirbti, patariama jį atlikti prieš valgant ir jokių būdu sniego nekasti tuoj pavalius.

KVIECIAMA Į PASITARIMĄ

Stamford, Conn. veikianti Amerikos lietuvių prieškomunistinė grupė - American Lithuanian Committee Against Communism, kviečia vasario 3 d., Genovese Steak House salėje, 453 Shipan Av., Stamforde, lietuvių pasitarimą. Kaip sako iniciatoriai, pasitarimo tikslas yra rasti tinkamiausius būdus ir priemones sustiprinti ir suderinti lietuvių prieškomunistinę veiklą.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Mes pranešame savo sėkmingai klientams, o taip pat naujiesiems, kuriems mes patarnaujame, kad mūsų firma teikia sūnintinių persiuntimų į Societų Sąjungą.

Mes esame įgalloti VNESPOSYLTORG testų sūnintinių sūnintimų ir mes garantuojame, kad sūnintiniai bus pristatyti ir labai skubiai.

Visi mūsų skyriai turi didelį pasirinkimą sūnintiniams reikmenų (audinių, odų ir t.t.) labai prienamomis kainomis.

Visi mūsų skyriai suminėti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius poreikius.

NEW YORK 3, N. Y., 39 Second Avenue.	Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Ave.	Tel. DI 5-8506
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street.	Tel. MU 4-4619
VINELAND, N. J., West Landis Ave. (Greek Orthodox Club Bldg.)	Tel. MU 4-4619
LAKEWOOD, N. J., 126 4th Street	Tel. FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street	Tel. LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa., 1015 East Carson St.	Tel. HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio, 904 Liberty Street	Tel. TO 1-1068
WORCESTER, MASS., 174 Milbury Street	Tel. SW 8-2868
HAMTRAMCK, MICH., 11333 Jos. Campau	Tel. TO 7-1575
CHICAGO 22, ILL., 2222 W. Chicago Ave.	Tel. BR 8-6966
CHICAGO 8, ILL., 3212 So. Halsted St.	Tel. WA 5-2737
LOS ANGELES 22, CAL., 960 So. Atlantic Blvd.	Tel. AN 1-2994
SAN FRANCISCO, CAL., 2076 Sutter Street.	Tel. FI 6-1571
NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Ave.	Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, PA., 530 W. Girard Ave.	Tel. WA 2-4035
WATERBURY, CONN., 6 John Street.	Tel. WA 2-4035
GRAND RAPIDS, MICH., 606 Bridge St., N. W.	Tel. PL 6-6786
DETROIT, MICH., 7300 Michigan Ave.	Tel. GL 8-2295
PASSAIC, New Jersey, 176 Market Street.	Tel. VI 1-5355
ATHOL, MASS., 61 Mt. Pleasant Street.	Tel. GR 2-6387
BOSTON 15, MASS., 271 Shawmut Avenue	Tel. CH 9-6245
	Tel. LI 2-1767

Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

SLA 52-ro Seimo Rengimo Komisijos darbin-gas susirinkimas SLA centre

Sausio 21 d. SLA centro patalpose 2 val. po pietų, įvyko 52 SLA Seimo Rengimo Komisijos pilnatis susirinkimas, kurs buvo gausus ir darbingas.

Komisijos pir. A. S. Trečiokas atidaręs posėdį pirmiausia perdavė SLA prezid. P. P. Dargio sveikinimus ir linkėjimus komisijai taip parengti busimą seimą, kad jis būtų pavyzdingas ir kaip priedera mūsų garbingai organizacijai pakankamai įspudingas.

Pirminkaujantis padarė platesnį pranešimą apie jau atliktus darbus ir pakvietė sub-komisijų pirminkikus atlikti savo raportus kiekvienam iš savo srities. J. Trečiokienė kalbėjo apie busimą seimo didįjį parengimą - banketą ir kitas numatytas delegatams pramogas. Banketo metu numatoma mcninė programa, o taip pat po vakarinės šokiai prie geros muzikos. Tad tikimasi, kad New Jersey ir New Yorko lietuviai gausiai dalyvaus šiame bankete. M. Klimas busimo seimo leidinio reikalais kalbėdamas, pažadėjo suorganizuoti platesnį burį bendradarbių ir numatė kreiptis į lietuvių biznesierius, kurie neabejotinai pano-

rės šios žymiausios lietuvių organizacijos seimą pasveikinti. Finansų komisijos pirmin. F. Morkus su savo pagalbininkais iš anksto pasirūpino, kad parengimų tikėtai būtų išplatininti ir kad komisija turėtų pakankamai lėšų savo platiem sumanymam vykdyti. Jam talkininkauti apsiėmė S. Vaičiūnas, V. Kiaunė, J. Prapuolenis.

Vienas svarbiųjų parengimų, tai seimo delegatų ir svečių susipažinimo vakaras, kuris įvyks lietuvių salėje, kaip jau buvo praeitam posėdyje nutarta, bus vykdomas su kulturine - meline programa.

Komisijos Public Relations reikalams narys adv. S. Bredes pranešė apie savo atliktus darbus ir nurodė, kad SLA seimą pasveikinti tikimasi atvyks aukštieji New Jersey valstijos pareigūnai.

Jau dabar numatyti asmenys delegatams sutikti ir viešbučio kambarius rezervuoti.

Kaip parodo šis posėdis, Komisija veikia uoliai, stengiasi busimą seimą parengti visapusiškai apgalvotai, kad jis suteiktų delegatams po svarbių darbų gerą poilsį ir pramogas.

ptr.

Pasaulio nuo komunizmo laisvinimo vaju

Madison Square Garden, 8 Ave. ir 50th St., New Yorke Kovo-March 7 d., 8 val. vakare

Vajų ruošia Young Americans for Freedom draugija, viena daugiau tuzino konservatyvių universitetų studentų draugijų, kap. John Birch society ir įvairiais kitais vardais. Vyriausį vajuos kalbėtojai bus Arizona valst. senatoriai - Barry Goldwater ir John Tower. Programos metais dovanos bus įteiktos pasižymėjusiems veikloje prieš komunizmą šioms asmenims: Roger Millikan, Connecticut valst. senatorius Th. Dodd, John Dos Passos, Hon. Chs. Edison, M. Stanton Evans, Ex-Prezidentas Herbert Hoover, David Lawrence, Marvin Leibman, prof. Ludwig von Mises, Gen. Edwin A. Walker, filmų aktorius John Wayne, prof. Richard M. Weaver ir Katanga prieš komunizmą kovotojas ir Amerikos draugas Moise Tshombe. Jie pasakys trumpas kalbas.

Lietuviams svarbu gausiai dalyvauti šiame vajuje. Įžanga: balkone \$1.00, mezzanine \$2.00, arenoje \$3.00, ložose \$4.00, orkestroj \$5.00, sponserių sekcijoje \$25.00, mecenatų ložoj \$250.00.

Sponserių vardai bus atspausdinti vajuos programoj. Sponseriai gali būti organizacijos ar pavieniai asmenys. Šis konservatyvių studentų sąjūdis prasidėjo praeitais metais ir smarkiai plinta. Jų

LIETUVOJE MIRĖ JUOZO O. ŠIRVYDO NASLĖ

Kotrina Širvydienė, Amerikos lietuviams plačiai žinoma žymaus veikėjo Juozo O. Širvydo žmona, našlė mirė sausio 8 d. Južintuose. Buvo sulaukusi 88 metų amžiaus. Gyvendama Amerikoje K. Širvydienė talkininkavo vyrui visuomeniniame darbe. Šią liudną žinią iš Lietuvos gavo jos sunus Vytautas Širvydas, "Vienybės" redakcijos narys.

MIRĖ JONAS DELTUVA

SLA 29 kuopos finansų sekretorius Jonas Deltuva, gyvenęs Westfield, Ill., mirė praėjusių metų pabaigoje, gruodžio 29 d., sulaukęs 78 metų amžiaus. Buvo kilęs iš Klebiškių kaimo, Marijampolės apskrities.

Pasisekęs sausio 15 d. minėjimas New Yorke

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija ir Rezistencinis Sąjūdis, sausio 21 d., 4 val. p. Brooklyne, šv. Jono parapsalėje, suruošė Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimą.

Minėjimui vadovavo Bičiulių D-jos pirm. kun. P. Dargys, o dienai pritaikytą turiningą paskaitą skaitė Rezistencinio Sąjūdio pirm. M. Brakas. Jis trumpai priminęs Maž. Lietuvos tragią praeitį ir pavaldavęs dabartinę nepaprastą šio krašto padėtį, nusakė, kas dabar yra daroma ir pavaldavęs ateities perspektyvas.

Jo paskaita buvo išklaudyta su dideliu dėmesiu ir susilaukė gausių klausytojų aplo-dismentų.

Minėjime dalyvavo Mažosios Lietuvos Bičiulių D-jos valdybos nariai: P. Narvydas, J. Bičiūnas, V. Daniels, sukilimo dalyvis Kupčūnas, J. Galiminas su žmona, inž. A. Mačiūnis su žmona, inž. Mačiūlis, pulk. Ciurlys, D. Klinga, atvykę iš Patersono p.p. Sėliai, Litvaitienė ir p. Vogtai; neseniai atvykusios iš Lietuvos Brakienė, Stanaitytė ir Siniciniė, kuri perdavė brolių lietuvių sveikinimą ir daug kitų Maž. Liet. Bičiulių D-jos narių, draugų bei svečių.

Po minėjimo buvo pasveikinta aušrininkė Vanda Gudavičienė prof. dr. P. Gudavičiaus našlė, kuriai sukačo 81 m. amžiaus, sugiedota jai įgiausių Metų.

Minėjimas praėjo pakiloje nuotaikoje ir paliko šventės dalyviams gražų įspūdį.

SEKMADIENĮ ATSUKITE TV KANALĄ 4

Sausio 28 d., sekmadienį, 1:30 val. po pietų, iš televizijos stoties NBC New York, kanalas 4, religinėje programoje bus išcenzuota Sibiro lietuvių parašyta maldaknygė.

Ši programa bus perduota į visą Ameriką.

MILJONINE "LITO" APYVARTA

Kanados lietuviai stengiasi daugiau įsivytinti ekonomi-

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

1962 m. sausio 20 d.

Išmokamos Apdraudos

JONAS DELTUVA, 29 kp., Westville, Ill., gim. lapkričio 1, 1883 m., Kubečiškių kaime, Marijampolės apskr., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 10, 1915 m., mirė gruodžio 29, 1961 m. Velionio žmonai Elenai Deltuva apdraudos išmokėta	\$600.00
AGOTA VAITEKUNIENE, 66 kp., Ansonia, Conn., gimusi balandžio 26, 1889 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 3, 1934 m., mirė gruodžio 30 d., 1961 m. Velionės dukterei Bernice Nagy apdraudos išmokėta	\$600.00
PRANĖ LEKICKIENE, 118 kp., Baltimore, Md., gimusi kovo 15, 1896 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpjūčio 6, 1923 m., mirė lapkričio 25, 1961 m. Velionės dukterei Mildred Theresa Lindemuth apdraudos išmokėta	\$600.00
MARĖ KAVALLIAUSKIENE, 203 kp., Sabastopol, Pa., gimus vasario 2, 1882 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 5, 1919 m., mirė gruodžio 31, 1961 m. Velionės vaikams Juozui Kavaliauskui ir Pranei Kavaliauskas - Petoniak aprd. išmokėta	\$1,000.00

Viso \$2,800.00
Nuo praėjios šių metų bendrai viso \$8,520.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Julia J. Arlauskas, 49 kp., So. Boston, Mass.	\$250.00
Viso	\$250.00

Išmokamos Ligoje Pašalpos

14. M. Dilla, 49 kp., Boston, Mass., sirgo 4 sav.	\$31.00
15. K. Mosteika, 278 kp., Springfield, Ill., sirgo 6 sav. 1 d.	60.39
16. W. J. Paulikonis, 331 kp., Nashua, N. H., sirgo 1 sav. 3 d.	18.00
17. M. Zapštienė, 342 kp., Easton, Pa., sirgo 11 sav. 6 d.	111.00

Viso \$210.39
Nuo praėjios šių metų bendrai viso \$741.91

BERTHA PIVARONAS, SLA Sekretorė

mai. Pažymėtina jų įsteigto banko "LITO" veikla. Praėjusių metų šio banko apyvarta buvo pasiekusi \$1,017,109.59. Pelno turėta \$21,157.64.

Philadelphia, Pa.

SLA 135 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks vasario-February 4 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, Liet. Muz. svetainėj, E Allegheny Ave. ir Tilton St.

Nariai, kuriems reikia makėti duokles, prašomi atvykti ir atlikti savo pareigas. Kiti organizacijos reikalai turi būti svarstomi.

Z. Jankauskas, finansų sekretorius,

Lowell, Mass.

SLA 173 kuopos susirinkimas įvyks vasario 4 d., sekmadienį, 3 val. po pietų prastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkt dalyvauti.

Bus priimamos duoklės. Kviečia valdyba.

L. Petkevičius, sek.

New Kensington, Pa.

SLA 192 kp. susirinkimas kviečiamas vasario-February 11 d., 2 val. po pietų, Sokol Club, Fourth Ave.

Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Sausio mėnesį įvykusiame susirinkime buvo svarstoma suruošti kuopos pietus po Velykų. Ateinančiame susirinkime tą sumanymą - planą svarstysim toliau, prašysime narių kooperacijos, kad pietus būtų sekmingi. Jau keletas metų kai turėjome draugišką pramogą. Manome, kad nariai, jų šeimos ir draugai vėl kartu galės susirinkti. Tikimės, kad vasario 11 dienos

susirinkime tam reikalui išrinksim komisiją ir aptarsime planus.

SLA 192 kp. užrašų sekr.

Tarptaut. Raud. Kryž. pajieškomi asmenys

Weber Bertha, gim. 1885, Ištėkėjus Wegner.

Wilken Aliena, med. dr., duklė Juozo.

Windeks Anna, gim. 1877.

Windeks Eduard, g. 1905.

Windeks Fritz, gim. 1909.

Windeks Anna, Seigies.

Zalesniak Chone, gim. 1910 m. Lietuvoje.

Zelba Bolieslovas (Bolins).

Zamba, Kretingos apsk. policijos vachmistras. 1944 m. gyveno Dresdenė.

Mališauskas Kazmeras.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

BIELIAUSKAS FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

SHALINS (SHALINSKAS)

FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves. Kopyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VVirginia 7-4499

JAU ISEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išsivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išsiviją visoje Amerikoje - nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išsivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dūgo; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje musiečiai pastatę "Auros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius ir išlipė Amerikoje rado ne aukso kalnas, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti į Pennsylvania angliu kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, čia kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vėlykūnai ėmė savintis musiečių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išsivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojė pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiulios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendromenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina \$3.00; minkštais apdarais - \$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvių lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaityk 8-10 puslapių savaitraštį NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendromenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių. PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikose - 5.50, Kanadoje - 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis - pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta. NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

7722 George St., Ville LaSalle, Montreal, P. Q., Canada
ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tūteliausias ir idomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausias lietuvių gyvenimo reikalus lietuviškosios straipinius ir "kritikos bei polemikos" skyriuose leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje - \$13.00 metams, \$7.00 - pusel metų. Kitose valstybėse - \$16.00 metams, \$8.00 - pusel metų, Chicagoje - \$15.00 metams, \$8.00 - pusel metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasisite čekį arba money Orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois